GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ GIZDORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 9 FEBRUARA 1935 — BROJ 179

Dva lica Madžarske

Bethlen protiv revizije, Gömbös želi da je spase. — Pad madžarskog revizionizma

Svaki politički svestran čovjek u Madžarskoj uviđa, da je u medjunarodnoj politici jednom za uvijek propala mogućnost pretresanja madžarske težnje za revizijom trijanonskog mira. Obaviještenima je jasno, da rimski sporazum izmedju Italije i Francuske isključuje svaku takovu mogućnost. Londonske pregovore francuskih državnika je madžarska štampa pozdravila s likovanjem kao ejeloevropsko spremanje za reviziju. Ali o rezultatima tih pregovora budimpeštanska štampa sumnjivo ćuti, tako da iz toga svaki razuman Madžar može zaključiti, da ni u Londonu ne cvijeta Madžarima nikakva mogućnost da nabace pitanje revizije trijanskog mira.

Stalno i istrajno se propovjeda, da je čitava Madžarska tobože složna što se tiče pitanja revizije. Sada se međutim najbolje pokazala da to nije istina. Bethlen i Gömbös su skoro istovremono o težnjama Madžarske za promjenom trijanskog mira rekli su protne stvári. Bethlen je u članku u „Pesti Napló" o novim mogućnostima u dunavskom bazenu napisao, da Madžarske sve do idućih pregovora o svom sudjelovanju u rimskom paktu ne može istupiti sa svojim revizionističkim zahtjevima. — „Moramo to madžarskoj javnosti jasno reći, da ne živi u iluzijama", — veli Bethlen u spomenutom članku. Dodao je razumije se, da Madžarska ne može potpisati ništa, „što bi onemogućilo put miroljubive revizije u budućnosti". To njegovo ograđenje je dakako ravno nuli, jer za takozvanu miroljubivu reviziju ili za dobijanje ma i najmanjeg teritorija od susjeda putem te revizije trebale bi Madžarska saglasnost sviju susjeda i skoro čitave Evrope. To što Bethlen podrazumjeva pod imenom miroljubivá revizija, to je samo sipanje pijeska u oči madžarske javnosti, kojoj je samo nekoliko pojedinaca imalo hrabrosti da kaže, da je s revizijom kraj bar na deset godina, ako ne na vječito.

Ali Bethlen je jasno i izrazito rekao i madžarskoj javnosti to i treba reći, da Madžarska nema nikakve mogućnosti da u rimskom sporazumu prodre sa zahtjevom da se revizija trijanskog mira uzme u pretres. U tom je Bethlen konzekventan i već mjesecima na to sprema madžarsku javnost. Međutim poslije Bethlenove izjave pretsjednik vlade Gömbös dao je odmah izjavu štampi i u direktnoj vezi se Bethlenovim riječima s obzirom na rimski sporazum je rekao: „Madžarska u svakom slučaju želi da mogućnost miroljubivog rješenja teritorijalne revizije načini predmetom diskusije". Gömbös je ovog puta vjeran svom principu, koji je nedavno ponovio i u Szolnoku: u spoljnoj politici se mora govoriti tako, da iz toga niko ništa ne razumi ili da ne razumi kako treba. To Gömbös može sebi da dozvoli prema masama u Madžarskoj. Kod susjeda međutim izaziva smjeh kad Gömbös i Bethlen u toku dva dana reknu o najvažnijem pitanju Madžarske sasvim suprotne stvari i kad budimpeštanska štampa mora da piše, da su svi Madžari u pitanju revizije složni. Bethlen je izjavio, da o reviziji ne može biti ni govora, Gömbös naprotiv obećava masama, da će na međunarodnim pregovorima skrenuti riječ na reviziju. Ko će biti u pravu?

Veliku pažnju u Madžarskoj je skrenula na sebe izjava Eckhardtove stranke, koja se završava prijetnjom, da ako Gömbösova vlada opet izgubi u Ženevi u vezi s marseljskim pitanjem, to će biti zbog toga, što se Eckhardt morao odreći mjesta madžarskog delegata u Ženevi.

Nagli pokret takozvane reformističke omladine u Madžarskoj od prošle nedjelje se već raspao na tri tabora i nije prodro ni sa svojim zahtjevom, da od gore organizirani revizionizam u Madžarskoj izmjeni način i javno obračuna svoje finansijske prihode. U tom pitanju je omladina popustila teroru, koji su protiv nje organizirali savezi TESZ Revizionistička liga. Nekoliko odvažnih mladih kritičara revizionizma je kažnjeno, a nekolicinu je Gömbösev ili Eckhardtov tabor kupio time, što im je obezbjedio mjesto. Ali 40.00 nezaposlenih srednjoškolaca i 25.000 nezaposlenih visokoškolaca i dalje ostaju u masi ona tri miliona proletera, u čije ime su htjeli radikalno da odlučuju o unutrašnjoj politi Madžarske i finansijskim izvorima revizionističke komedije.

Pariz očekuje njemački odgovor

Pariz 9 februara — Nakon uobičajenog oduševljenja i pretjeranih iluzija Pariz se opet vratio u područje realnosti tako, da sva jučerašnja štampa iscrpno raspravlja o stanovištu Njemačke prema londonskoj konvenciji.

Prema tome, pariški politički krugovi vjeruju da Njemačka ne će donijeti hitnu odluku o svom definitivnom stanovištu prema londonskom sporazumu, već će prije postavit nekoliko pitanja pariškoj i londonskoj vladi obzirom na razjašnjenje izvjesnih nejasnosti u londonskom protokolu. Da je Quai d'Oorsay i suviše na čistu s time da londonski sporazum ne pretstavlja ništa definitivno već tek polaznu tačku za daljne pregovore, potvrdjuje i činjenica što je Flandin u parlamentu dao odveć kratku izjavu, kojom je implicite priznao da predvidja čitav niz pitanja i opasaka, koje će doći od njemačke vlade.

Utisak, koji se dobiva čitajući samo ozbiljnu francusku štampu dovodi do osvjedočenja da se Francuzi nadaju ovakovu njemačkom stanovištu: Njemačka će vlada prizuati londonski sporazum kao osnovnu bazu za daljne pregovore. Glavni otpor Njemačke prema istočnom paktu ostat će i nadalje sve dok god se iz projekta toga pakta ne uklone sve vojničke klauzule. Obzirom na podunavski pakt Francuzi se nadaju da će mu se Njemačka pridružiti jedino pod uslovom, ako se princip nemiješanja u austrijske poslove protegne u punoj mjeri i na Italiju.

U onim pak francuskim političkim krugovima koji stoje pod uticajem Litvinova i Beneša opaža se velika uznemirenost s razloga što londonski sporazum u velikom postotku paralizuje efekat i posljedice rusko-francuskog protokola od 6 decembra 1934 godine.

Talijanske vojne pripreme protiv Abesinije

— Addis Abeba 9 februara — U abesinskoj prestolnici zavladalo je velika uzbuna sbog vijesti o talijanskim vojnim mjerama, koje se u abesinskim zvaničnim krugovima kvalifikuju kao ratne pripreme protiv abesinije. Službeno je utvrdjeno, da Italija vrbuje plaćeničke vojnike iz arapske kraljevine Jemen-a, e da pomoću njih vješto i nezapaženo pojača svoj kontigent u Eritreji i Somaliji. Šta više, već je stiglo u luku Assab u Eritreji preko 5000 Arapa, a u somalsku luku Mogadisko 7300 Arapa. Osim toga još se uvijek iskrcavaju u gorespomenutim lukama ogromne količine municije i ostalog ratnog materijala.

Prema vijestima koje stižu iz Aleksandrije jučer je došlo do žestokog pograničnog sukoba u jugoistočnom dijelu abesinsko-somaljske (talijanske) granice pri čemu je poginulo 14 graničara.

Osnivanje samostalne radničke partije u U.S.A.

Washington, 9 februara. — Zbog stalnih sukoba u američkom centralnom radničkom udruženju radi Rooseveltove politike prema radništvu, ekzekutivno vijeće „American Federation of Labour" predložilo je da se prema engleskom uzoru osnuje američka radnička partija, koja će nezavisno od obih američkih (republikanske i demokratske) stranaka zastupati interese radništva.

Austrijski ministri putuju u London da sondiraju teren za restauraciju Habsburgovaca

Loudon 9 februara — 24 ov. mjes. sastat će se sir John Simon sa austrijskim kancelarom Dr Schuschniggom i ministrom vanjskih poslova Dr Berger-Waldeneggom.

U vezi s time javlja „Evening Standard" da će Schuschnig pokusati uvjeriti engleske ministre o potrebi restauracije Habsbusgovaca u Austriji, jer naken otstupa sadašnjeg saveznog pretsjednika prof. Dr Miklasa u oktobru započet će žestoka izborna borba koja može imati sudbonosnih posljedica, jer bi se tako nehotice stvorila mogućnost da se vidi pravo raspoloženje naroda, koje nimalo ne stoji u skladu sa sadašnjom austrijskom diktaturom podržavanom od Italije.

Dr Schuschnigg je mišljenja da bi nadvojvoda Eugen bio najpodesnija ličnost za mjesto državnog pretsjednika dok Heimwer želi na to mjesto postaviti kneza Starhemberga.

Francusko prodiranje na Baltik

Reval 9 februara — Zvanično se potvrdjuje vijest da je francuska vlada odobrila kredit od 2,000.000 franaka za osnivanje francuskog instituta u Estoniji uz uvjet da joj estonska vlada besplatno ustupi podesno zemljište za gradnju. Svrha toga instituta se sastoji u širenju francuske kulture i svega onoga što ona donosi.

Novo političko umorstvo u Rusiji

Staljingrad 9 februara — Istaknuti komunistkinja A. Privališinska, poborница ovamošnje organizacije ateističkog pokreta nađena je jučer mrtva. Organ saveznog komesarijata poveli su opsežna apšenja pri čemu je pronadjen atentator F. Poljakov, koji je priznao čin.

Ponovno oružanje Sjedinjenih Država

Washington 9 februara — Šef generalstaba američke savezne vojske Mac Arthur jučer je zatražio od parlamentarnog odbora za vojne poslove kredit od 400,000.000 dolara za osiguranje američke nacionalne bezbjednosti. Ta svota se ima votirati iz poznatog fonda od 4 milijarde dolara, koji je kongres na predlog Roosevelta odobrio na ime javnih radnja.

Mac Arthur je kao obrazloženje svoga zahtjeva naveo nesrazmjer koji vlada izmedju američke stajaće vojske i one francuske koja je dvaput jača, pa zato Amerika se mora toliko naoružati da se sasvim ukloni opasnost jednog poraza u slučaju eventualnog rata.

Druže, ti si uhapšen

London, 9 februara. — „Daily Express" javlja da se u Magnitogorskom (SSSR) dogodila jedna dramatska scena. U tom velikom ruskom uralskom industrijskom središtu održao je jučer pretsjednik sovjetske industrije Georgije Alterović veliki govor pred 10.000 radnika, dok je iza govorničke tribine bilo sakriveno 12 članova GPU. Pri koncu govora oni su se pokazali i uz poklik „Druže, ti si uapšen" sproveli su Alterovića još iste večeri u Moskvu.

Skupština koja je time ometena postala je poprištem divljih scena. Radioemisija, koja je prenosila tok zborovanja odjednom je prekinuta, dok je kasnije ponovno nastavila s emisijom, ali u posve drugom smislu javivši da je Alterović organizovao demonstracije protiv Stalina, da je pronevjerio 100.000 rubalja u korist Zinovjeve grupe. Za takove ljude, objavila je radiostanica, ne preostaje drugo, već smrtna kazna.

Demonstracije nezaposlenih u Londonu

London 9 — Jučer su bezposleni radnici izazvali velike nerede demonstrirajući bučno. Kako je masa bila vrlo razdražena to je vlada bila prisiljena da da umirujuća obećanja u pogledu njihovih želja.

Dovršenje Narodne skupštine

Beograd 9 — U Narodnoj Skupštini jučer je održana sjednica pod predsjedništvom g. Kosta Kumanudija, a u prisustvu ministra finansija g. Stojadinovića i ministra građevina g. Dr Marka Kožula. Tom prilikom odobreno je 35 miliona dinara za dovršenje Narodne skupštine. Ovih dana raspisaće se licitacija kako bi se što prije započelo sa radovima.

Odlazak stranih trupa iz Saara

Rim 5 — Odbor trojice poslije preksinoćnjeg sastanka, podnio je referat Društvu naroda.

Na istom sastanku je riješeno da strane trupe napuštaju Saarsku oblast po državama i rodovima oružja, tako da na dan predaje Saara Njemačkoj ne bude ni jednog stranog vojnika u saarskoj oblasti.

ZABRANA UVOZA RIBE U ITALIJU

Udruženje trgovaca putem T. I. Komore u Splitu obavještava nas, da je na njenu brzojavnu intervenciju, koja je uslijedila odmah istoga dana, čim je stupila na snagu nova zabrana uvoza ribe u Italiju. Zavod za unapredjenje spoljne trgovine u Beogradu poduzeo je potrebite hitne korake preko naših nadležnih faktora u obranu našeg ribljeg izvoza. Na rezultate ove zvanične intervencije treba pričekati. Ovom prilikom moramo naglasiti, da je skrajnje vrijeme, da naše nadležne upravne vlasti posvete više brige organizaciji našeg unutrašnjeg ribljeg tržišta, kako bi se emancipirali od inozemstva, koje nas češće dovodi pred ovakove neočekivane zapreke. Naša ribarska proizvodnja nije tako velika (oko 7 milijona kg. godišnje), a da se nebi mogli konzumirati u zemlji, koja ima preko 14 milijona stanovnika. Kontinentalne srednjeevropske države troše prosječno 10 kg morske ribe po stanovniku godišnje. Kod nas se zbog pomanjkanja svake propagande za konzum ribe ne može da potroši ni pol kilograma godišnje po glavi stanovnika. To je porazna činjenica za naše organizatorske i trgovačke sposobnosti, koja vrlo ubitačno djeluje na ribarsku proizvodnju. Treba stoga bezuvjetno posvetiti veću brigu zagrebačkom, beogradskom i ljubljanskom tržištu i osposobiti ih za prijem većih količina morske ribe, te barem u tim našim gradskim centrima provesti potrebnu propagandu za njen konzum. Zagreb, Beograd i Ljubljana trebale bi izgraditi ribarnice s potrebitim hladionicama, jer bi se time najviše doprinijelo razvitku ribljeg trgovine prema unutrašnjosti i većem konzumu morske ribe u zemlji. Ako se to učini, naši će ribari imati od toga velike koristi, jer nam inostranstvo nije do sada nikada plaćalo za našu morsku ribu one cijene, kakove su se postizavale na domaćim pijacama.

Split, 6 februara

Zabrana uvoza ribe u Italiju dovela je naše ribare u ozbiljnu situaciju. Ova zabrana zatekla je i vlast i ribarske zadruge pred činjenicom, da se i pored velikog iskustva do sada za naše ribare nije nista učinilo. Nije se zapravo računalo o sklapanju jednog povoljnog ugovora o izvozu naše ribe u inozemstvo. Zabrana uvoza nije u slijedila radi toga što Italiji riba nije potrebna, Italiji je naša riba i te kako potrebna, jer nema zgodnih i bogatih položaja za jači lov osobito za bolje vrsti ribe. Zbog toga se talijanski ribari često zalijeću u naše vode. Naše su vlasti nebrojeno puta uhvatile talijanske ribare koji su došli da u našim vodama ribare. Znači da su posrijedi drugi razlozi. Zbog toga su ribari mišljenja da bi se naše vlasti trebale da pozabave ovom zabranom i odgovore na ovakove mjere talijanskih vlasti. Naši ribari i njihova udruženja nisu uopće zaštićeni. Oni su do sada bili u teškoj krizi, a sada su prisiljeni da dio svoje lovine bacaju u more jer nemaju kome da prodaju. Za to treba naći načina da se sklopi ugovor za izvoz ribe u države koje reflektiraju na našu ribu kao što su Čehoslovačka, Austrija i Mađarska. Zatim treba za prevoz ribe dati odgovarajuću tarifu i ta mora biti manja za 50 posto nego što je bila do sada.

Otvoren prolaz kroz do sada neplovni „Privlački gaz" u Sjev. Dalmaciji

Nedavno je otvoren prolaz jedrenjacima i parobrodima kroz do sada neplovni „Privlački gaz". Time je pomorcima skraćen put za deset morskih milja t. j. za preko jedan sat vožnje. Parobrodi su do sada ploveći sa sjeverozapada iz Planinskog kanala prema jugoistoku u Zadarski kanal morali obilaziti cijeli otok Vir. Otvorenjem „Privlačkog gaza" taj put je sada znatno skraćen.

Praški kanali imaju 700 kilom.

Prag. — O lavirintu, koji se rasprostire pod praškom kaldrmom možemo svoriti pretstavu iz toga, da mreža kanalizacije mjeri preko 700 kilometara. Pri tom još nisu sve kuće vezane na kanalizaciju. Samo 66 posto kuća je pevezano mrežom kanalizacije. To je zato što je obrazovan Veliki Prag, u čijem ataru je nekoliko sela, koja zbog znatne daljine nisu pripojena centralnoj kanalizaciji.

Mussolini po šesti put otac

Milano 9 februara — Ovih se dana u Mussolinijevoj obitelji čine velike pripreme za proslavu radosnog događaja po kome će šef talijanske vlade postati po šesti put otac.

Obveznice 6% dalmatinskih agrara kao i ložnice svih vrsta kupujemo po najboljim dnevnom tečaju. **Mutual banka i mjenjačnica**, Zagreb, Jelačićev trg 15.

Književne vijesti

NAŠE ZADRUGARSTVO

Prošlog mjeseca izašla je u Splitu nova knjiga »Naše zadrugarstvo« od g. Drag. Milićića i to kao prva sveska novo-osnovane „Primorske privredne i zadružne biblioteke", koja će povremeno izdavati knjige i brošure iz oblasti primorske poljoprivrede, ribarstva, zanatstva i zadrugarstva itd.

Knjiga »Naše zadrugarstvo« donosi kraće prikaze o kretanju i stanju zadrugarstva u Jugoslaviji, a posebice ovoga na Primorju. Osim toga ova knjiga pokazuje i izvjesne smjernice, kojima je već krenulo naše proizvađačko i potrošačko zadrugarstvo Primorja, te upozoruje mjerodavne krugove na potrebu podupiranja tih nastojanja a u svrhu da naše zadrugarstvo prinese sve više koristi općem razvoju našeg privrednog života. R.

Razrezivanje tečevine za g. 1934

Poresko odjeljenje Ministarstva finansija naredilo je svim poreskim upravama da se pesao oko razrezivanja tečevine za 1934 godinu bezuslovno odmah privede kraju. Operati o razrezu poreza moraju se predložiti do 15 februara, a Finansijske direkcije ih moraju vratiti natrag Poreskim upravama do 20 februara zbog daljnjeg postupka. Pripreme za rad reklamacionih odbora imaju se također preduzeti tako, da ovi odbori počmu rad najkasnije 1 marta, a sam reklamacioni odbor ima da svrši svoj posao do kraja marta o. g.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Demonstracija dvojice stranih diplomata na kongresu Sovjeta u Moskvi

U 25 broju lista „Večernjaja Moskva" je na prvoj strani objavljen vrlo oštar članak pod naslovom „O običajima nekojih diplomata». U članku se prije svega upozorava na davni medjunarodni običaj da se održavaju medjunarodna prava učtivosti i uzajamnog poštovanja. „Opće je poznato — piše spomenuti list — da jedno od tih pravila predvidja, da prilikom sviranja državne himne zemlje, čije gostoljubljje ti stanci predstavnici uživaju, tu himnu strani pretstavnici saslušaju stojeći". List dalje spominje da do sada nije bilo slučajeva i nije trebalo potsjećati članove diplomatskog zbora, da se to pravilo održi. „Na dan zvaničnog otvaranja VII sveSaveznog kongresa sovjeta, mnogi pretstavnici diplomatskog zbora su se ponijeli tako, kako treba da se vladaju zvanični pretstavnici stranih država, kad je kongres sviranjem državne himne „Internacionale" odgovorio na predlog, da u predsjedništvo kongresa uđe omiljeni vođa Staljin. Strani diplomati — piše list — ustali su sa svojih mjesta i stojeći su saslušali zvuke sovjetske himne. Kakva je međutim bila prvo zbunjenost, kasnije čuđenje i onda — kažimo to otvoreno — ogorčenje delegata kongresa, kad su vidjeli da u diplomatskim ložama, za razliku od sviju svojih ostalih kolega, sjede i dalje dva pretstavnika država, koje se baš ne odlikuju miroljubivosti i prijateljskim odnosima prema SSSR". — List primjećuje, da bi bilo najbolje da ti članovi diplomatskog zbora uopšte nisu ni došli na kongres sovjeta, jer niko ih neprimorava i niko ih ne moli da dodu.

„Večernjaja Moskva" ne spominje imena tih diplomata, ali dosta jasno piše dalje: „Delegati su dobro primjetili, koji diplomate su imali smjelosti da ne ustanu na zvuke naše himne Primjetili su to, delegati su uporedili njihova imena i imena njihovih država s nekojim rečenicama uskoro poslje toga podnesenog referata pretsjednika savjeta narodnih komesara Molotova i s njegovim upozorenjem na agresivne tendencije vlada nekojih država. I gle potpuno se slagalo: pretstavnici tih država su svojim ponašanjem sami dali krasnu ilustraciju referatu, malu, ali karakterističnu potvrdu da je referat ispravan. Ti strani pretstavnici su svojim vladama učinili rđavu uslugu. I to su vam diplomati!" — završava „Večernjaja Moskva".

Prodaje se zgrada dvokatnica u centrumu grada. — Cijena umjerena. Informacije kod g. Ante Kožul - Šibenik

Gostiona »Zagreb« u ŠIBENIKU

Na obali *nanovo uređena. U svako doba topla i hladna jela domaće i strane kuhinje. Prvorazredna vina, cijene umjerene. Primaju se abonenti uz vrlo umjerene cijene. Preporuča se Franja Zuljan*

TRAŽI SE hitno jedan kolporter — prodavač novina. Obratiti se na Uredništvo

GRADSKE VIJESTI

G. JOSIP JADRONJA belgijski konzol, podnio je pismenu ostavku na mjesto predsjednika u M.F.D. „Kolu". Ovu svoju ostavku g. Jadronja motiviše velikom zaprijećenošću u raznim poslovima, što mu onemogućuje aktivan rad oko napretka „Kola."

MUZIČKI ZBOR osnivaju članovi Jugoslovenskog akademskog kluba. U najskorijem vremenu pristupiće se osnivanju ovoga zbora medju našim akademičarima, koji u ovoj godini pokazuju veliku agilnost na polju kulturnog rada.

GRUBIŠIĆ JANJA učiteljica Držav. narodne škole u Kožinu (biogr. srez) premještena je za učiteljicu Drž. narodne škole u Mostaru.

Godišnja skupština N. Ž. Z.

Narodna ženska zadruga - Šibenik održava u četvrtak 14 t. mj. u 5 sati poslije podne u društvenim prostorijama svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav pretsjednice
2. Izvještaj tajnice
3. Izvještaj blagajnice
4. Razrješnica staroj upravi
5. Biranje nove uprave
6. Eventualije.

Preporuča se gg. članovima da neizostavno dodju na skupštinu.

Muzičke večeri Jug. Akademskog kluba

Početkom idućeg mjeseca počeće Akademski klub sa priredjivanjem t. zv. „Muzičkih večeri" na kojimà će nastavnik muzike g. Prišlin održati seriju predavanja o muzici, od njenog početka pa sve do danas. Ova predavanja biće popraćena muzikom, o kojoj se bude dotične večeri predavalo. Bez sumnje da će ovaj novitet, koji zavodi agilni akademski klub, naići na puno răzumijevanje kod našeg gradjanstva, te da će ove večeri biti dobro posjećene. Muzička sprema prof. g. Prišlina dovoljna je garancija da će sva predavanja biti na visini.

Predavanje g. Otona Frangeša

senatorà i bivšeg ministra, koja su bila odložena uslijed bolesti predavača, održaće se 28 t.m. i 1 marta.

Zašto se ne premjesti Gradjevinska sekcija u Šibenik?

Do prije dvije godine građevinska sekcija je bila u Šibeniku ali je tada iz nepoznatih razloga premještena u Knin, iako je njeno mjesto bez sumnje u Šibeniku, s obzirom na njen djelokrug radà. Kao što je poznato ova sekcija ima djelokrug rada: Prapatnice (Trogir)—Zlarin—Vodice—Tijesno—Bribirske mostine—Knin i Vrlika, te prema tome njeno sjedište nebi trebalo da bude u Kninu, koji je skoro na periferiju njenog djelokruga rada, već u Šibeniku koji je u centru ovoga djelokruga.

Uz to bez sumnje da Šibenik kao veći grad, a uz to kao prirodni centar Sjeverne Dalmăcije zaslužuje da ima i ovakovu jednu važnu instituciju, kao što je uostalom ova dugo vrijemena tu i bila.

Produžen rad na banovinskoj cesti

Najzad je prekjučer nastavljen rad na dovršenju banovinske ceste. Počelo se postavljanjem kocki, nasto se tako dugo čekalo. Nažalost vrijeme se već juče pokvarilo, te je počela kiša, tako da će se radovi opet morăti da obustave. Cijelog prošlog mjeseca imali smo izvanredno vrijeme, ali se kroz to vrijeme nije radilo, a sada kada se otpočelo dolaze kiše, kao što smo se mogli i nadati. U svoje vrijeme mi smo predočili da treba iskoristiti lijepo vrijeme, ali nažalost na to se nije pazilo. Zato ćemo čekati proljeće dok se sa radovima nastavi i svrši, a kroz to će vrijeme betonska podloga sigurno trpjeti i kvaritise. D.

Predavanje prof. gosp. J. Batinice

Jugoslovenski Akademski klub priredjuje u četvrtak 14 t. m. predavanje na kome će prof. g. Joško Batinica govoriti o temi: „Evropska kriza 1911 godine". Ovo predavanje koje je u seriji ostalih koja će Jugoslovenski akademski klub prirediti, bit će bez sumnje vrlo interesantno, a održati će se u dvorani Učiteljske škole.

Važno za pretplatnike

Jedan od prvih preduvjeta uspjeha svakog poduzeća jeste solidna i dobro smišljena reklama. Bez nje se ne može ni zamisliti moderan i napredan trgovac. Trgovac bez reklame isto je, što i vojnik bez oružja. Naročito su važna NOVINSKA OGLAŠIVANJA i to osobito ona u vanpartijskim listovima koji rade za boljitak svojih krajeva i koji su najrašireniji.

Da našim cijenjenim čitaocima i pretplatnicima izađemo što više u susret, uveli smo **„MALI OGLASNIK"** *vrlo jeftin, a nadasve uspješan način reklame.*

U njemu se plaća za jedno uvrštenje za 15 riječi 3 Din; za 20 riječi 3·50 Din; svaka daljnja riječ stoji 25 para.

NO TO JOŠ NIJE SVE! Svaki naš pretplatnik, koji uredno i na vrijeme plati polugodišnju pretplatu imade pravo na 3 uvrštenja u Malom oglasniku besplatno do 20 riječi.

Učinili smo to da omogućimo svojim ispravnim pretplatnicima jeftinu, posvema besplatnu reklamu i nadamo se, da ćemo u tome pravcu naići na puno razumijevanje naših pretplatnika.

SVI VI, koji želite bilo koju vrst robe nabaviti; koji želite svoju robu prodati; koji bi htjeli bilo štogod kupiti ili prodati tli unajmiti; pošaljite pretplatu na „NAR. TRIBUNU" onda nam spremite i svoj oglas za Mali oglasnik „Narodne Tribune".

KINO „BALKAN" prikazuje u nedjelju svečanu premijeru fenomenalnog velefilma: „KLEOPATRA".

Upozorujamo cijenjene posjetioce dă će zbog duljine filma predstave počimati točno u 2.15, 4, 5.45, 7.30 i 9.15 sati.

TESLA Tonkino prikazuje danas Moja čežnja si ti! Ronald Colman. — Sutra senzacija sezone: Jeanette, Mac Donald i Ramon Novarro u operetì: Melodija srca.

Teško prohodne ulice

Ulica koja vodi od Sreskog načelstva (S. Matavulja i Episkopa Milaša) pored konsistorije i kojom je sada upućen szv saobraćaj sa djelom grada oko bolnice, uslijed nastalih kiša tako je razkaljana, da prolaznici sa mukom prolaze, gazeći po velikom blatu. Kako je sada saobraćaj kroz te ulice vrlo živ, a kako su ove vrlo uske, može se zamisliti sve teškoće onih koji su primorani da tuda prolaze. A nebi trebalo mnogo. Malo kamenja nabaciti pă bi se bar unekoliko dovelo redu. Samo treba dobre volje i uviđavnosti! Mi se nădamo da je ima.

VELIKI RADNIČKI PLES održava se večeras u Grand Hotel „Krka".

SPORT

Osnivanje Table-tenis kluba

U nedjelju će se održati konstituirajuća skupština Ping-pong kluba, koji se osniva u Šibeniku. Kao što je poznăto već ranije je postojao u Šibeniku jedan ovakov klub, te je građanstvu ova vrst športa već poznata. Novi klub, u čijim redovima stoje agilni ljudi, nakon svoga učlanjenje u Table-tenis savez, prirediće i par medjugradskih mečeva.

U Kafani-Restauraciji

„ASTORIJA"

15 februara dolazi prvorazredni velegradski kvartet

piano, violin, cello i jazz

Kvartet ima veliki repertoire sastavljen iz klasičnih komada i modernih šlagera. — Osim toga za sevdalinke ima dvije izvrsne i poznate pjevačice

NOVELA

Džeparoš

Restoran kod „Mornară" nije bio baš otmen, ali je ipak bio ugledan. To će reći da su u njegă dolazili glumci drugoga reda, ljudi iz provincije. Zatim ljudi za koje se naročito interesovala čikaška policija.

Stari Francis, restorater, gledao je mnogo svojim gostima kroz prste. U današnje vrijeme krize ne mogu se tražiti naročiti posjetioci! Zăr je jedan od njih bankrotirăo zato što je i suviše pazio na glas svoga lokala?

*

Te noći restoran kod „Mornara" bio je naročito posjećen. Francis je zadovoljno trljao ruke.

— Mora biti da je nedavno bilo mnogo krađa, govorio je ciničnо. Već je sve puno a tek je pola dvanaest.

Neki su jeli dok su ostali sjedili i čitali novine. Svi kao da su nešto očekivali.

To „nešto" bio je Toni Bolto.

Toni Bolto bio je umjetnik, ili bar je on sâm sebe tako nazivao. Bio je pošten čovjek, i svake večeri u restoranu kod „Mornară" izvodio je svoje produkcije.

A znao je sto čuda! Umio je da razvuče špil karata od jedne ruke do druge iako je rastojanje bivalo katkad i po jedan jard. Umio je da zavuče maramicu u usta i da iz njih izvuče zastăvu koje hoćete zemlje. A umio je i da krade iz džepova.

Ovo posljednje bila mu je glavna tăčka programa. Dovoljno je bilo da vam u prolazu stavi ruku na rame i, vaša je ogrlica iščezla.

Francis je sjedio za kasom i prelistavao večernje novine. Prije izvjesnog vremena dogodio se jedan veliki zločin, nazvăn u štampi „Landertonska misterija" koja je zanimala sve građane. Baš u večernjim listovima donijet je bio nov obrt cijele stvari. Naime utvrdeno je, da je neko na dan ubistva i krađe zvao telefonom kuću, u namjeri dă iz nje udalji poslugu da bi se razbojništvo bolje izvelo.

Francis je volio kriminalne stvari i prosto je gutao sve romane koji su se pojavljivali. Zato je te večeri neobično pažljivo čitao izvještaj o istrazi. Odjednom se u sali začu žagor. On diže glavu. Dolazio je Toni.

Dolazio je obično u to doba, održao bi jednu malu pretstavu oko pola dvanaest i onda bi večerao, naravno besplatno, i odlazio bi kući.

Prolazeći pored stolova malome stočiću, koji je bio za njega namješten u uglu na dnu sale, Toni se ljubazno javljao svojim poznanicima.

— Halo, Toni! povika Majk Piston. Ti zarađuješ dobre pare sa tvojim okretnim prstima.

Toni, praveći se da ne razumije aluziju, smješeći se odgovori mu:

— Ha! Vidjećeš! Imam večeras nešto novo!

Toni je dobro poznavao sve posjetioce „Mornara". Studirao ih je. Zločinstvo je bilo njegova fiks-ideja, a imitiranje razbojništva njegova profesija.

Bilo je četvrt do dvanaest. Toni se pope na mali podijum ispod velike lampe. Najprije izvede igru sa kartama. Zatim pozva jednu djevojku iz publike, zamoli je da izvuče jednu kartu, da je pokaže ostalim gledaocima. Zatim se napravi kao da se je zbunio, poče da pretura po džepovima tražeći je i nàjzad je izvuče iz džepa jednoga od najozbiljnijih gledalaca.

Dok je djevojka izlazila sà podijuma, on joj skide sa ruke sat. Svi su vidjeli i smijali se što djevojka nije ništa primjetila.

Vraćajući se natrag iz publike prođe pored Majka. Zavuče mu ruku u džep i izvadi iz nje lisnicu.

Publika poče da pljeska. Tada Toni poče da vraća pokradene stvari. Djevojka se smijala videći svoj sat, dok je Majk bio zelen od ljutine kada je vidio da mu je ukradena lisnica.

Poslije pretstave ode Toni da večera. Vidjelo se da nije cijeloga dana nista jeo, jer nije obraćao pažnju ni na šta oko sebe. Jedući premišljao je o svome zanatu i kako bi mogao lijepo da živi samo kada bi mogao da u druge svrhe iskoristi svoje sposob-

Obrovac

Skupština Mjesnog Odbora Jadranske Straže

U nedjelju dne 3 tk. mj. održao je mjesni odbor Jadranske straže svoju godišnju skupštinu. Rad je skupštine bio veoma tih. Nakon što je govoreno o radu Odbora kroz prošlu godinu izabrana je slijedeća nova uprava: Luković Dušan predsjednik, Paljaga Roman podpredsjednik, Popović Pavle sekretar, Mulabećirević Avdo blagajnik, Knežević Petar, Olnić Velemir i Šarlija Mate odbornici, Miljuš Simo, Baljak Nikola članovi nadzornog odbora.

Zlarin

Zabava Sokolske čete Zlarin 2 II.

Dilletanska sekcija Sokolske čete priredila je vrlo uspjelu zabavu sa programom „Običan čovjek" od Nušića i „Kameni svatovi".

Zabava je u materijalnom i moralnom pogledu veoma dobro uspjela.

Glumili su vrlo uspješno Truta Ljubo, Keran Diema, Cvjetković Anka, Fradjakcmo Marije, Kazija Ivan, Šare Mile, Smiljanić Vojna, Menoš Jakov, Marković Ivo i Branica Mate.

Svidjela su se i djeca u komadu „Kameni svatovi", a to Orlov Ema, Gržan Miro, Vujević Marko, Strika Darinka, Kazija Miro, Strelov Slavka, Cikutović Mile, Branica Vladimir i Marin Mira.

Naročito se ima zahvaliti mjesnim učiteljicama koje su svojim požrtvovanjem najviše doprinjele ovom uspjehu.

Knin

Predavanje o J. J. Strosmajeru

U Sokolskoj dvorani održao je g. Dr. Mirko Perković, 4-II. o. g. predavanje o velikom jugoslavenskom mecenu, pred malobrojnom, ali biranom publikom kninskom. Zanimivo je da ovdje, ovakova kulturna predavanja, više pohađaju gospođe negoli gospoda.

Predavač je, ocrtavši život i rad Strosmajera, najveći dio razlaganja posvetio svojim refleksijama o tom izvanrednom i genijalnom čovjeku. Prikazao je hrvatskog i jugoslovenskog predstavnika kulturne i političke emancipacije, kao diva, uma, srca i čina od 50 do 90 godina prošlog vijeka, kod Jugoslovena, a osobito kod Hrvata. Osobito su zanimale slušače predavačeve misli o Strosmajeru na vatikanskom koncilu, pa njegovi pothvati kao preteče jugoslovenske ideologije i zamisli o ujedinjenju dviju slavenskih iskova, kao i to, kako se danas sudi o Strosmajeru te o njegovu spomeniku u Zagrebu. Predavač je bio nagrađen toplim aplauzom i zahvalnim čestitanjima. J. N.

Iznajmljuje se bolj m osobama soba sa 2 kreveta ili dvije sa jednim krevetom po volji, a eventualno i uporeba kuhinje. — Poseban ulaz.

Repeticije dava studentica, za niže razrede gimnazije, uz vrlo umjerene cijene.

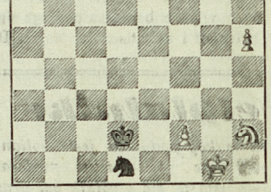
Prodava se: nekoliko rabljenih pisaćih stolova, ormar za tiskanice, werthein blagajna mala i velika.

Prodaje se 8 fotelja bambu i jedan stol za osam osoba nove, i razno pokućstva. Ponude na uredništvo lista.

ŠAH

Br 13

Konačnica od Troitzky a

Bijeli: Kg1, Sh2, Pf2, h5
Crni: Kd2, Sd1, Ld8, Pe7
(*Uredio dr. P. Trifunović.*)

Rješenje problema br. 12

1. Td3+ Ka4! 2 c7!! Te4 3. Td4!!! Td1+ 4. Sd3!!! Td3+ 5. Kc5!

Najvažnije radio emisije

Subota

20.10 *Königswusterhausen* „Pozdravi Vas Bog sve skupa" od Straussa. — 20 *Prag* „Norma" od Bellinia. — 20.45 *Rim* pronos opere. — 21 *Varšava* sinf. radio konc. poljske glazbe.

Podmirite pretplatu!

Pogledi u budućnost

TUNEL

Kroz središte zemlje

Smjeli plan mladih ruskih inžinjera po kome bi se s jednog na drugi kraj zemlje stizalo vozom za 42 minuta.

Po mnogim vanrednim rezultatima na polju nauke poznato je koliko nova Sovjetska Rusija polaže na njen napredak. U tom pravcu daje najširegpotstreka mladim, preduzimljivim i smjelim naučnim radnicima. Nadležnima pristižu svakodnevno novi projekti, koji su često fantastični u svojoj smjelosti, ali uvjek osnovani na strogim naučnim i tehničkim mogućnostima i činjenicama.

Vrlo je smjeo, ali tehnički i mehanički realan projekat jedne grupe mladih ruskih inžinjera o tunelu kroz središte zemlje.

Šta ima u sredini zemlje?

Stari naučnici su držali da je unutrašnjost zemlje u užarenom tečnom stanju, dok se samo na površini nalazi čvrsta kora. Ali, ovu teoriju obara fakat mjesečeve privlačne sile. Mjesec, kao što je poznato, svojom privlačnom silom izaziva plime i osjeke. Kad bi zemljina unutrašnjost bila tečna, on bi isto tako privlačio ovu užarenu tečnu masu, što bi dovelo do zemljine katastrofe. Talas goruće mase, privučen mjesečevom težom, udario bi tolikom silinom u gornji čvrsti sloj zemljine kore, da bi je često lomio i rušio čitave kontinente.

Moderne naučne teorije pokazuju, da je unutrašnjost zemlje sastavljena od vrlo teške materije, za pet i po puta čvršće od materijala koji sastavljaju zemljinu površinu. Uzimajući u obzir da zemljina sila teže raste u kvadraturi svoje razdaljine, materijal u unutrašnjosti nalazi se pod ogromnim pritiskom te nam je, zbog toga, njegova prava čvrstina nepoznata.

Temperatura se normalno povećava za jedan stepen na svakih 33 metra dubine. Ljudi su stigli, u izvjesnim ugljenim rudnicima, do 800 metara dubine. Na ovoj, relativno maloj dubini, život se teško održava. Vrućina je nepodnošljiva i ljudski organizam pati, ma da mu jake mašine sprovode vazduh na disanje.

Saradnja svih država

Sve ovo može da pruži blijedu sliku o teškoćama na koje bi se naišlo pri izradi tunela kroz središte zemlje. Da bi se priveo u djelo ovaj projekat ruskih inžinjera nesumljivo jedan od najsmjelijih do danas, svaka država trebala bi da da dio potrebnog materijala i dio radne snage. Radnu snagu mogle bi da daju redovne vojske, a sve mašine za proizvodnju električne energije, hlađenje i bušenje pokretale bi se ogromnom energijom, koja bi se dobila iz velike razlike temperature na površini i unutrašnjosti tunela.

Dovodeći pumpama iz određene dubine, postiglo bi se pretvaranje vode u paru, a ova, sprovedena cijevima na površinu, mogla bi da pokreće turbine od više miliona konjskih snaga. Ta energija ne bi stajala ni jedna pare.

Tunel bi morao da ima na ulazu i izlazu promjer od najmanje tri kilometra i sužavao bi se postepeno do središta zemlje. Konstruisao bi se u koncentričnim cjevima. Materijal za oblaganje zidova morao bi se neprestano držati na niskoj temperaturi, da se ne bi rastopio. Novi unutrašnji slojevi cjevnih zidova, uvjek rashlađivani, dobijali bi sve nižu temperaturu, tako da bi u centralnoj cijevi vrućina bila podnošljiva za život.

Zbog ovoga, kroz međuprostore cjevnih zidova prolazile bi instalacije za hlađenje, a baterije ventilatora morale bi da tjeraju čitave orkane ledenog vazduha u unutrašnjost zemlje.

Voz u vidu granate

Kad bi tunel bio gotov i sa njim vezane dvi suprotne polutke, konstruisala bi se kroz tunel željeznica sasvim novog tipa. Putnici i roba zatvorili bi se u vozove oblika granate, koji bi klizili po glatkim čeličnim šinama. Između klizanja voza i kočnica pustio bi se vazduh komprimiran sa hiljadama atmosfera, koji bi gotovo sasvim umrtvio odbojstrahovite brzine ovog voza-granate.

Voz bi se formalno pustio da pada. Ravnomjerno ubrzanim padom voz bi stigao u središte zemlje brzinom od 9.547 metara na sekundu, ili 34.365 kilometara na sat. Pod zaletom takve brzine voz bi pojurio kroz mrtvu tačku zemljine teže i poletio u visinu, na suprotni kraj zemlje. Stigao bi na površinu gotovo bez ikakve brzine, ukočen u svom fantastičnom letu samo slabim pritiskom svojih kočnica, otporom vazduha i suprotnom privlačnom silom teže.

12.741 kilometar za 42 minuta

Silom svoga pada do središta zemlje voz bi produžio jurnjavu otprilike do deset kilometara pred suprotnim izlazom iz tunela, na drugoj zemljinoj polutki. U ovom trenutku, kad bi brzina stigla teorijski gotovo do nule, voz bi ušao u hermetički zatvoreni cijev i komprimirani vazduh bi ga automatski izbacio do stanice na izlaz tunela.

Cjelo ovo putovanje s jednog na drugi kraj zemlje trajalo bi tačno 42 minuta, a sa minimalnim utroškom energije prevalilo bi se to rastojanje od 12.741 kilometra, koje djeli dvije suprotne tačke zemljine kugle.

Unutrašnjost voza bila bi konstruisana odjeljcima koji se mogu obrnuti za 180 stepeni. Inače, putnici bi stigli na drugi kraj zemlje u izvrnutom stavu, sa glavama dole, a nogama gore.

Tunel kroz središte zemlje, ne bi bio koristan samo za saobraćaj, nego bi i sa naučne tačke osvjetlio naše veliko neznanje o sastavu i stanju zemljine unutrašnjosti.

Širite „Narodnu Tribunu"

nosti.

Poslije večere htjede da zapali cigaretu, ali vidje da je zaboravio kutiju sa šibicama u gornjem kaputu. Ispruži ruku da je dohvati i sa šibicama izvuče i jednu posjetnicu. Pogleda je. Na njoj je pisalo:

„Mr. Miček Piston".

Ispod imena stajao je jedan telefonski broj:

„Lan. 5001".

„Šta će Majku ovaj broj?" mislio je Toni. Znao je dobro Majka. „Neće taj uzalud čuvati nečiji broj!"

Brzo skoči i ode na telefon.

— Halo! gospođice, molim vas čiji je telefon broj Langam 5001?

— Koji broj?

— 5001.

— Izvinite, ali taj broj ne postoji.

Toni ode na svoje mjesto, ali mu iz glave nije izbijao broj. Najednom skoči. Landerton! To je besumnje Landerton! Utvrđeno je da je te večeri neko zvao na telefon.

Ponovo skoči na telefon.

— Molim vas, koji je broj poč. Artura Landertona, koji je nedavno ubijen?

— Landertona! Čekajte gospodine. Evo vam 5001. Treba li da zovem?

Ali ga Toni više nije slušao. Sav uzbuđen vrati se na svoje mjesto. Dakle to je Majk uradio. Toni je znao da je on bio lopov, ali nije nikada mislio da je Majk bio i razbojnik. Karta je sigurno ispala kad je on stavljao Majkovu lisnicu u svoj džep.

Šta da radi? Da vrati kartu Majku? Kakvo li će lice napraviti kad je ugleda? Ili da javi policiji? Vidjeće se da ju je uzeo iz njegove lisnice, da mu je preturao lisnicu? Kako će se opravdati? Publika ga je voljela, jer je bio pošten, a ovako će sa njime biti za navijek svršeno! Niko više neće biti slobodan kada pored njega prođe. Najzad se odluči.

Diže se sa stola i pođe Majku.

— Halo! Majk! Hoćemo li po jedan viski? Hajde, ja ću platiti!

Kada je poslije nekoliko minuta ustao da ide, posjetnica je bila nanovo u lisnici.

Štampa i vlasništvo: Odilk, Ord. Zavod tisk. E. VITALIANI i SIN, Šibenik

Odgov. urednik: Hamilkar Vitaliani